

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.03.2001, sp. zn. 11 Tcu 14/2001, ECLI:CZ:NS:2001:11.TCU.14.2001.1

Číslo: 53/2001

Právní věta:

Pro splnění podmínky státního občanství osoby, jejíž odsouzení cizozemským soudem má být na základě návrhu Ministerstva spravedlnosti české republiky zapsáno do evidence Rejstříku trestů (§ 4 odst. 2 zák. č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů), je rozhodující stav v době rozhodování Nejvyššího soudu o tomto návrhu. Proto je nevýznamné, zda a jaké státní občanství měl odsouzený v době spáchání činu, popř. v době odsouzení cizozemským soudem.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.03.2001

Spisová značka: 11 Tcu 14/2001

Číslo rozhodnutí: 53

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Účinky rozhodnutí cizího státu, Uznávání a výkon cizích soudních rozhodnutí

Předpisy: 269/1994 Sb. § 4 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud na návrh Ministerstva spravedlnosti České republiky na zápis odsouzení cizozemským soudem do evidence Rejstříku trestů rozhodl tak, že podle § 4 odst. 2 zák. č. 269/1994 Sb. se do evidence Rejstříku trestů zaznamenávají údaje o odsouzení občana České republiky M. N. rozsudkem Okresního soudu v Bautzenu ze dne 17. 12. 1998 sp. zn. 10 Ds 250 Js 15271/98, Spolková republika Německo, a to pro trestný čin ilegálního převádění cizinců podle § 92a odst. 1 čís. 1, 2 cizineckého zákona, § 25 odst. 2, § 52 trestního zákoníku Spolkové republiky Německo, k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku a čtyř měsíců.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Bautzenu ze dne 17. 12. 1998 sp, zn. 10 Ds 250 Js 15271/98, Spolková republika Německo, jenž nabyl právní moci dne 29. 12. 1998, byl M. N. uznán vinným trestným činem ilegálního převádění cizinců podle § 92a odst. 1 čís. 1, 2 cizineckého zákona, § 25 odst. 2, § 52 trestního zákoníku Spolkové republiky Německo. Uvedeného trestného činu se podle zjištění soudu dopustil tím, že dne 13. 7. 1998 pozdě večer převedl jako peší převaděč celkem 39

jugoslávských státních příslušníků albánské národnosti z K. v oblasti L. přes „zelenou hranici“ z české republiky do Spolkové republiky Německo na místo převzetí, smluvené s dalšími spolupachateli. Poté jim převedené osoby předal a zmizel v lese, kde byl v časných ranních hodinách zadržen příslušníky Spolkové pohraniční stráže v oblasti obce S. Odsouzený si byl přitom vědom skutečnosti, že žádná z 39 převáděných osob nemá doklady potřebné ke vstupu a pobytu na území SRN. Odsouzený měl v případě úspěšného dodání osob na místo určení od svého objednatele dostat v přepočtu 1000 DM. Za tento trestný čin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku a čtyř měsíců.

Dne 13. 3. 2001 podalo Ministerstvo spravedlnosti České republiky podle § 4 odst. 2 zák. č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů (dále jen zákon), Nejvyššímu soudu návrh na zapsání výše uvedeného odsouzení německého soudu do evidence Rejstříku trestů České republiky.

Nejvyšší soud věc přezkoumal a shledal, že jsou splněny zákonné podmínky pro zápis odsouzení cizozemským soudem do evidence Rejstříku trestů.

Podle § 4 odst. 1 zákona se do evidence Rejstříku trestů zaznamenávají údaje O odsouzení cizozemským soudem, jestliže o uznání rozsudku takového soudu rozhodl podle § 384a tr. ř. Nejvyšší soud. Podle § 4 odst. 2 zákona může však Nejvyšší soud na návrh Ministerstva spravedlnosti ČR rozhodnout, že se do evidence Rejstříku trestů zaznamenají též údaje o jiném odsouzení občana České republiky cizozemským soudem, jestliže se týká činu, který je trestným i podle právního řádu České republiky, a zápis do evidence je odůvodněn závažností činu a druhem trestu, který za něj byl uložen.

Z podaného návrhu a z obsahu připojeného spisového materiálu vyplývá, že M. N. byl odsouzen cizozemským soudem, přičemž odsouzení se týká skutku, který vykazuje znaky trestného činu i podle právního řádu České republiky (trestný čin nedovoleného překročení státní hranice podle § 171 a tr. zák.). Ze sdělení Okresního úřadu v D. ze dne 9. 11. 2001 č.j. RV V/64249/2000 se podává, že odsouzený M. N. nabyl státní občanství České republiky dne 5. 1. 2001, a to prohlášením podle § 18a zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, učiněným před Okresním úřadem v D. Odsouzený se tedy stal občanem České republiky až po odsouzení cizozemským soudem za výše popsany trestný čin. Je tedy třeba řešit otázku, zda lze rozhodnout o zaznamenání údajů do evidence Rejstříku trestů o odsouzení cizozemským soudem týkající se osoby, která nabyla státní občanství české republiky až poté, co byla odsouzena cizozemským soudem.

Ustanovení § 4 odst. 1, 2 zákona stanoví předpoklady pro zaznamenání údajů do evidence Rejstříku trestů o odsouzení státního občana České republiky cizozemským soudem. Podle odstavce 1) tohoto ustanovení je zaznamenání údajů podmíněno rozhodnutím Nejvyššího soudu o uznání rozsudku cizozemského soudu, a to postupem podle § 384a tr. ř. Uznání cizozemského rozsudku ze strany Nejvyššího soudu je totiž nezbytnou podmínkou případného výkonu trestního rozsudku cizozemského soudu na území České republiky, a to na podkladě vyhlášené mezinárodní smlouvy. Takovou smlouvou je např. Úmluva o předávání odsouzených osob, uveřejněná pod č. 553/1992 Sb. (dále jen „Úmluva“), která v soudní praxi bývá nejčastěji podkladem výkonu cizozemského rozsudku na území České republiky. Podle výše uvedené Úmluvy je jednou z požadovaných podmínek pro předání odsouzeného k výkonu trestu zjištění, že osoba, která má být předána, je státním občanem vykonávajícího státu, tj. České republiky – čl.3 odst. 1 písm. a) Úmluvy.

Také z účelu předání odsouzeného k výkonu trestu do státu, jehož je státním občanem (napomáhat resocializaci odsouzeného, usnadnit jeho kontakty s rodinou, atd.), je zřejmé, že pro splnění výše uvedené podmínky státního občanství odsouzené osoby je rozhodující právní stav v době rozhodování Nejvyššího soudu o uznání cizozemského rozsudku. Z tohoto pohledu je právně nevýznamné, zda a

jaké státní občanství měl odsouzený v době spáchání činu, popřípadě v době odsouzení cizozemským soudcem.

Lze tak uzavřít, že v případě zápisu rozhodnutí cizozemského soudu do evidence Rejstříku trestu podle § 4 odst. 1 zákona, k čemuž dochází ex lege jako důsledek uznání cizozemského rozhodnutí Nejvyšším soudem podle § 384a tr. ř., musí být podmínka českého státního občanství splněna v době rozhodování Nejvyššího soudu.

Podle názoru Nejvyššího soudu stejné závěry platí také na případy zaznamenání údajů o jiném odsouzení občana České republiky cizozemským soudem podle § 4 odst. 2 zákona, neboť není sebemenší důvod posuzovat splnění podmínky státního občanství odchylně, než v případech předpokládaných ustanovením § 4 odst. 1 zákona. Smyslem zaznamenání údajů o cizozemském odsouzení českého občana do příslušné vnitrostátní evidence, při splnění zákonných předpokladů (srov. požadavek na závažnost činu a druh uloženého trestu uvedený v § 4 odst. 2 zákona), je získat přehled o jeho závažnějších předchozích odsouzeních, a to bez ohledu na to, zda v době činu (popř. v době odsouzení cizozemským soudem) byl či nebyl státním občanem České republiky. Proto i v případě rozhodování o zaznamenání údajů o odsouzení občana České republiky cizozemským soudem podle § 4 odst. 2 zákona je rozhodující stav státního občanství odsouzeného v době rozhodování Nejvyššího soudu. Na základě výše uvedeného jsou tedy splněny formální podmínky ustanovení § 4 odst. 2 zákona.

V posuzované věci jsou dány ovšem i podmínky materiální povahy. Jde o rozmáhající se společensky nebezpečnou trestnou činnost, která výrazně narušuje rovněž zájmy České republiky. Odsouzený ilegálně přepravoval do ciziny velké množství osob z důvodu slíbené úplaty. Byl mu také uložen poměrně citelný trest odnětí svobody. Nelze pominout ani tu skutečnost, že podle zjištění německého soudu, byl již v minulosti ve Spolkové republice Německo opakovaně trestán pro úmyslnou trestnou činnost. Lze tedy dovést, že podmínky ustanovení § 4 odst. 2 zákona týkající se závažnosti činu a druhu uloženého trestu jsou splněny.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší soud České republiky návrhu Ministerstva spravedlnosti České republiky vyhověl.